

Baratze ekologikoa

Baratze ekologikoa ekosistema zaintzen eta inguruneko biodibertsitatea hobetzen laguntzen du. Naturan, giza jarduera jasangarria barne hartzen duen ekoizpen modua da, produktu, pestizida eta ongarri kimikoei uko egiten diena.

Landare ezberdinen jatorria eta natura ere kontutan izaten da, ez daitezela transgenikoak izan ezta hazi hibridoak ere.

Baratze ekologikoa bertako inguruneko kultur egituraren murgilduta dago eta bertako paisaiaren partaide da. Meteorologiaren, toki baten orografiaren baita bertako jendearen sinismenen eta ohituren arabera ere eratzen da.

Euskal Herriari dagokionez, Baserria da natur eta kulturaren arteko lotura adierazten duena, gure "kultur paisaia" sortuz.

Baratzea martxoan

Zerba edo azelga landatu daiteke. Izatez Mediterraneo aldekoak diren arren, klima hotzagoa eta umelagoa duten lekuetan ere ederki asko etortzen da. Landare honi ez zaio beroa eta lehorra gustatzen. Ura errez mugituko den lurra behar du eta ongi ongarritutakoa. Eguzkitan jarri baino ureztatu ere egin beharko dugu. Hotzari ez dio batere beldurrik, -14C-ko temperatura aski jasaten baitu. Landaketari dagokionean, lurrean zulotxo bat ireki eta 40cm-ko tartean landatu. Errenkada batetik bestera ere tarte berbera uztea gomendatzen da.

Ingurunea

Martxoan udaberriaren etorrerarekin sasoi ederra da inausketa egiteko, zuhaitzari adarrak moztuz, zauria egiten zaio. Zauri hori ondo sendatzea izango da garrantzitsuena, zuhaitzak inongo gaixotasunak harrapatu ez dezan. Horretarako udaberriak zuhaitzetan aktibatu den izerdiaz baliatuko gara. Moztu ditugun zenbait adar aldaxka gisara landatu ditzakegu. Beraz basoko zuhaitzak inauten, geranio, hortensia, arrosak eta fruta arbola hasi gaitzke, mahatsondoak, sagarrondoak...

Azkenik, martxoan zuhaitz eta zuhaixka batzuen landaketekin hasi gaitzke. Beti ere kontutan izan beharko dugu eguraldia, hotz askorik egingo ez duen eguna hautatu. Leku hotzetan hostoa galtzen dutenak landatu. Beste toki epelagoetan berriz hostaila galtzen ez dutenak. Horietako bat esaterako Gorostia dugu. Inguruko mendietan modu basatian hazten da, baina baserrietan heskai edo itxitura natural bezala ere erabili izan da. Arantza- arbusto bat dela esan liteke. Izan ere bere hostoak zorrotz zorrotzak dira. Hostoen forma hau bere babes edo defentsa funtzioa da. Abere eta animalia ezberdinek zuhaitzaren hostoak ez joateko urteetan sortu duen defentsa natural bat. Baina goialdeko hostoek ordea ez dute halako arantza edo hortzik, ganadua ez delako hosto horietara iristen. Aldi berean, udara amaiera eta udazken aldera gorostiak fruitu gorrixka bat ematen du, neguan zehar ere irauten duena. Txorien elikaduran garrantzi handia du, neguko jakia baitute. Bere zura oso gogorra da eta horregatik ebanistek asko apreziatzen dute. Berezitasun bezala, bere enborretik lortzen den likidoa hegaziak ehizatzeke erabili izan da, askotan mugagabe. Honek eragin handia izan du, batez ere ekosisteman egin dezakeen kalterengatik (txorien elikadura esaterako), eta hori dela eta babepan dagoen zuhaixka da.

Baratzearen eta ingurunearen zaintza Jakoba Errekondorekin kolaborazioan:

- Baratzean landatuta ditugun landareak estalkiren batekin babestu, izotzak erabat izorratu ez ditzan.
- Loreontzietan ditugun landareak babesera eraman, estalpe azpiren batera.
- Baratzeko belarrak kendu eta tarteka lurra arrotu aitzurrarekin, urak errazago zirkula dezan.
- Lurra babestu eta deskantsatzen utzi. Landatu gabeko lurak simaurrez estali, beldurrik gabe.
- Belazeak eta soroak ongarritzeko garaia da, beldurrik gabe gainera.
- Sutako hautsa, kare hautsa edo hondarra gehitu lurrari, harrotzeko.
- Orbel garaia amaitzear da. Bildu konposta egiteko, azpitarako...
- Hazitarako utzi ditugun fruituak ongi zabaldu eta lehortzen utzi.
- Neguko zenbait lora landatzeko garaia da: lilipa, nartzisoa, irisa, pentsamendua...
- Hostoa galtzen duten zuhaitz, zuhaixka eta abar landatzen hasi. Izotza baldin bada ez egin landaketarik.
- Historik galtzen ez duten zuhaitz eta zuhaixkak landatu.
- Fruta arboletan ustelduta geratu diren fruituak kendu eta erre. Bestela neguan gaitza zuhaitzean geratzen eta eta udaberrian erasoko dio.
- Podaketa egin.
- Podatu ditugun adarrak aldaxkak bezala landatu (geranioa, hortentsia, larrosa...)

**ONGI ETORRI IGARTUBEITIKO
BARATZE EKOLOGIKORA**